

ת"פ 8967/08/18 - אור כהן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 8967-08-18 מדינת ישראל נ' כהן
תיק חיצוני: 409835/2017

מספר בקשה: 14

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
המבקש (הנאשם)
נגד
המשיבה (התביעה)
מדינת ישראל
החלטה

לפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום.

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו בשני אישומים עבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק, לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב - 1982.
2. לפי האישום הראשון, ביום 12.9.17 התקשר הנאשם לטלפון של קטינה, שאל אותה היכן היא גרה ואם היא נמצאת לבד בביתה. כן ביקש את מספר הטלפון של אמה. הקטינה מסרה כי היא בת 8, והנאשם שוחח עמה כ-7 דקות. לאחר סיום השיחה הקטינה התקשרה לאמה וביקשה כי תשוב הביתה הואיל וגבר זר התקשר אליה. האם שלחה את אחותה לשהות עם הקטינה. בהמשך לכך התקשר הנאשם פעם נוספת ממספר חסוי, הדודה ענתה והנאשם אמר "אני צריך עזרה לגמור... עומד לי מאמי". הדודה קיללה את הנאשם וניתקה את השיחה. בהמשך לכך, התקשר הנאשם פעם נוספת לטלפון הנייד של הקטינה והדודה אמרה לנאשם שהיא שוטרת.
3. לפי האישום השני, ביום 10.9.17 התקשר הנאשם 8 פעמים לטלפון של המתלוננת שהיא בגירה. הנאשם שאל את המתלוננת "את עושה עיסויים", "האם את יכולה לעזור לי לעשות ביד". בתגובה, אמרה לו המתלוננת כי בכוונתה לפנות למשטרה, והנאשם חדל להתקשר באותו יום. ביום 11.9.17 התקשר הנאשם פעמיים למתלוננת.
4. בא כוח הנאשם טען, כי החלטת התביעה שלא לבטל את כתב האישום בתנאי הסדר מותנה היא החלטה מפלה ושרירותית, לאור העבירות המיוחסות לו שאינן ברף גבוה, גילו הצעיר והיעדר עבר פלילי. לטענתו, בתיקים רבים אחרים, שבהם מדובר היה בנסיבות דומות, ואף מחמירות יותר, נערכו הסדרים מותנים עם נאשמים.
5. מכאן טען, כי החלטת התביעה שלא לערוך הסדר מותנה עם הנאשם, בשל האופי המיני של פניותיו, מפלה אותו מטעמים שאינם מוצדקים והיא מהווה אכיפה בררנית. עוד טען, כי לא די בהודעת התביעה בדבר כוונתה לעתור לעונש מאסר, כדי לספק הסבר בדבר ההבדל בין תיק זה לתיקים אחרים, ועל התביעה לבחון את העונש הראוי לנאשם שבפניה. לביסוס טענתו, הגיש רשימה של תיקים בעבירות מין שבהם נערכו

הסדרים מותנים. לטענתו, במקרה הנדון, חומרתה של העבירה קלה משמעותית מכל עבירת מין; השיחות עם הקטינה לא נשאו אופי מיני אלא מסתכמות בבקשה לקבל את מספר הטלפון של אמה. הפניות המיניות הופנו אך כלפי דודתה של הקטינה וכלפי המתלוננת שהיא בגירה.

6. באת כוח התביעה טענה, לעומת זאת, כי אין מקום להתערב בשיקול דעתה של התביעה, שלפיה התיק שבנדון אינו מתאים להסדר מותנה. לטענתה, נסיבות ביצוע העבירות מחייבות הגשת כתב אישום, ובכלל זה, האופי המיני הגלום במעשים, שיטתיות המעשים, העובדה שבוצעו כלפי מתלוננות אקראיות, לרבות פניות חוזרות ונשנות לקטינה בת 8. עוד טענה, כי לא כל עבירת עוון מתאימה להסדר מותנה וסמכות התביעה לשקול את מכלול הנסיבות, כפי שעשתה במקרה הנדון. כן הוסיפה, כי ישנה אבחנה בין המקרים שאליהם הפנה בא כוח הנאשם ובין המקרה הנדון. עוד טענה, כי גם שירות המבחן סבר שאין מקום להסדר מותנה, משום שיש צורך באבחון מקיף בעניינו של הנאשם, שניתן לערכו רק במסגרת ההליך הפלילי. מכאן עתרה להותיר את כתב האישום על כנו ולדחות את בקשת הנאשם.

דין והכרעה

7. סמכות התביעה לסגור תיק בהסדר מותנה הוסדרה בחקיקה ראשית, בסימן א'1 בפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982. ואלו הוראות סעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי, הרלוונטיות לענייננו:

(ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר ..., אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.

(ג) לא ייערך הסדר אלא בעבירה מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג פשע המנויה בתוספת השישית ...

(ד) תובע רשאי לסגור תיק בהסדר בהתקיים שני אלה:

(1) העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אינו כולל מאסר בפועל;

(2) אין פרט רישום כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, שנרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, לרבות הסדר שנערך בעבר, ואין חקירות או משפטים פליליים תלויים ועומדים בעניינו במשטרה או באותה רשות, לפי העניין, שאינם חלק מההסדר.

8. בהמשך להסמכת התביעה לסגור תיקים בהסדרים מותנים, פרסם היועץ המשפטי לממשלה את נוהל מספר 4.3042 המסדירה את שיקול הדעת של התביעה בהחלטה על הסדר מותנה לפי סעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי, לרבות הסדרת תחולת החוק על סוגי העבירות ונסיבותיהן.

9. לפי סעיף ג.2 לנוהל, ככלל, השימוש בהסדר מותנה נועד לחול על עבירות קלות או עבירות שבוצעו בנסיבות מקלות. ממשיך סעיף ג.4 לנוהל וקובע, כי החוק מסמך את רשות התביעה להחיל את הוראות החוק על עבירות ונסיבות, שבהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, עומדות בדרישות החוק, כפי שנקבעו בנוהל. עוד נקבע בסעיף ג.5 לנוהל, כי גורמי התביעה יהיו רשאים להחיל הסדר מותנה על העבירות המנויות בתוספת ובנסיבות שנקבעו בנוהל.

10. סעיף ג.12 לנוהל מפרט את הנסיבות שעל התובע לקחת בחשבון בעבירות המנויות בנוהל, ובכלל זה: נסיבות אישיות של החשוד; נסיבות ביצוע העבירה; תוצאות העבירה; התנהלות החשוד לאחר ביצוע העבירה; ונסיבות מקלות אחרות.
11. עוד יש לבחון, לפי סעיף ג.13 לנוהל, את תנאי הסף הבאים: העונש המתאים לחשוד, לדעת בא כוח הנאשם, אינו כולל מאסר בפועל, ובכלל זה עבודות שירות; לחשוד אין עבר פלילי ב-5 השנים האחרונות ואין תיקים תלויים ועומדים; קיומן של ראיות מספקות לאישום.
12. לפי נספח ב' לנוהל, העבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק היא אחת העבירות שבהן רשאית התביעה המשטרית לסיים הליך פלילי בהסדר מותנה.
13. השאלה העיקרית היא אם יש מקום להתערב בהחלטת התביעה שלא לסיים ההליך בעניינו של הנאשם בהסדר מותנה?
14. ככלל, בית המשפט אינו משמש כ"תובע על" ואינו מחליף את שיקול דעתה של התביעה בשיקול דעתו, אלא במקרים חריגים בלבד. על כך עמד בית המשפט העליון בהחלטות רבות שניתנו לאורך השנים (ראו, למשל: בג"צ 3884/16 פלונית נ' השר לביטחון פנים, בפסקה 40 (20.11.17); בג"צ 9443/16 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (15.8.17); בג"צ 5699/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה, בעמ' 49 (26.2.08); בג"צ 5675/04 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(1) 199, 208 (2004)).
15. עם זאת, שיקול דעתה של התביעה אינו נקי מכל ביקורת. שתי דוקטרינות מרכזיות התפתחו, במהלך השנים, לבחינת סוגיית התערבות בית המשפט בשיקול דעתה של התביעה: האחת, דוקטרינת ההגנה מן הצדק; והשנייה, דוקטרינת הביקורת המנהלית (על היחס ביניהן, ראו: (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי, בעמ' 19 (31.10.18); כן ראו: רענ ג די "דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים" 529 ספר אליהו מצא (2015)).
16. מכאן, שעל בית המשפט לבחון את החלטת היחידה להסדרים מותנים, לאור הכללים שהותוו בחוק ובפסיקה להתערבות בשיקול הדעת של התביעה. משמע, שכלל, לא יתערב בית המשפט בשיקול דעתה של היחידה להסדרים מותנים, אלא אם ההחלטה עומדת בסתירה מהותית לעקרונות של צדק או הגינות משפטית, או שנפלו פגמים מנהליים, שיש בהם כדי להצדיק ההתערבות.
17. לפי ההסדר החקיקתי, הסמכות להחליט כי מקרה נדון מתאים להסדר מותנה מסורה לתביעה. לפי נוהל הסדר מותנה, התביעה רשאית להציע הסדר מותנה רק בעבירות המנויות בתוספת. עם זאת, לא בכל מקרה שבו עסקינן בעבירה המנויה בתוספת, חייבת התביעה להציע הסדר מותנה. התביעה רשאית, בהחלטה אם להציע הסדר מותנה בעבירה המנויה בתוספת, לקחת בחשבון, לפי סעיף 12 לנוהל הסדר מותנה, את נסיבותיו האישיות של החשוד, נסיבות ביצוע העבירה, תוצאות העבירה, התנהלות החשוד לאחר ביצוע העבירה, ונסיבות מקלות אחרות. על התביעה גם לבחון, קיומם של תנאי סף, ובכלל זה, כי העונש המתאים לחשוד, לדעת התביעה, אינו כולל מאסר בפועל, ובכלל זה עבודות שירות.
18. בנסיבות המקרה, לא מצאתי כי מתקיימת עילה להתערב בשיקול דעתה של היחידה להסדרים מותנים. משמע, כי החלטת היחידה להסדרים מותנים לא עומדת בסתירה מהותית לעקרונות של צדק או הגינות משפטית, וגם לא נפלו בה פגמים המצדיקים את התערבותו של בית המשפט.

19. הנאשם אמנם הואשם בשתי עבירות של הטרדה באמצעות מתקן בזק, שאין מן העבירות החמורות בספרי החוקים. ברי, כי עבירות של הטרדה באמצעות מתקן בזק מקלות יותר מרוב עבירות המין. אולם, במקרה הנדון, מדובר בביצוע עבירות בנסיבות מיוחדות, ובכלל זה: המעשים בעלי אופי מיני; הנאשם התקשר באופן חוזר ונשנה הן לקטינה בת 8 והן למתלוננת נוספת שהיא בגירה; העבירות בוצעו כלפי מתלוננות אקראיות; לענין זה יודגש, כי גם אם המעשים בעלי האופי המיני בוצעו כלפי בגירות, הרי שההטרדות החוזרות ונשנות היו גם כלפי קטינה בת 8.

כאן המקום להעיר, כי גם לא מצאתי פגם בפניית התביעה אל שירות המבחן לקבלת עמדתה המקצועית, כחלק משיקול הדעת שמפעילה התביעה. למעשה, פנייה זו מלמדת על בחינה מעמיקה של התאמת הנאשם להסדר מותנה, לרבות האפשרות לטפל בו במסגרת זו.

20. יתר על כן, גם לא מצאתי כי ניתן להשוות בין המקרה שלפני ובין המקרים שאליהם הפנה בא כוח הנאשם. באף לא אחד מהמקרים מדובר היה בפנייה אקראית לקטינה בת 8 או לקטינה מקבוצת גיל זו. העובדה, כי הנאשם ביצע עבירות, באופן אקראי, כלפי קטינה בת 8, מלמדת על מסוכנות מיוחדות הגלומה בו; ברוב המקרים לא מדובר כלל בביצוע עבירות כלפי קטינות, ובחלקן הקטן מדובר בקטינות בוגרות יותר; בחלק ניכר מהמקרים מדובר בביצוע עבירות כלפי מתלוננות שלהן היכרות מוקדמת עם הנאשם; ברוב המקרים אין מדובר במעשים חוזרים ונשנים אלא במקרה חד פעמי.

21. לא זו אף זו, גם אם ישנם תיקים כלשהם בהם נערך הסדר מותנה ביחס לעבירות חמורות יותר, אין בכך כדי ללמד על זכותו של הנאשם לסיים תיקו בהסדר מותנה. בסופו של דבר, כל תיק ונסיבותיו הייחודיות. כך למשל, לא ניתן לדעת אם באיזה מהתיקים ישנם נסיבות אישיות ייחודיות של הנאשם או קשיים ראייתיים, שאף הם היו ביסוד ההסדר המותנה.

22. הנה כי כן, גם אם נערכו הסדרים מותנים עם נאשמים בתיקים בהם יוחסו להם עבירות מין, אין משמעות הדבר, כי הנאשם הופלה.

23. העבירות שביצע הנאשם, בנסיבות המיוחדות של המקרה, מצדיקות המשך ניהולו של ההליך הפלילי.

24. לאור האמור, אין מקום להתערבות בשיקול דעת התביעה, אשר הפעילה שיקול דעתה בסבירות, ובקשת הנאשם לביטול כתב האישום - נדחית.

ההליך יימשך כסדרו.

המזכירות תשלח עותק החלטתי לצדדים

ניתנה היום, ד' אב תשע"ט, 05 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.

